

Från Kvarnbergets topp till Kungsportsavenyn 1

Lennart Fougelberg, bokförläggare, ballongfarare och barnvakt

Tog man sina första steg högst upp på Kvarnberget vid gamla Navigations-skolan så fick man hamnen och sjöfart i blodet med tanke på allt som hände omkring området på den tiden. Då är man även för livet UR-göteborgare och född inom vallgravarna. Hela Nordstan var en spännande miljö för oss småpojkar och gubbarna på Spannmålgatan var vänliga och det hände att någon sa "Slå mig i magen så får du en femöring till godis", och det gjorde vi. Här fanns kryddmagasin, kafferosteri och mycket annat vilket spred spännande dofter. Ute i Sverige har det alltid räckt att man öppnar truten så är man avslöjad som Göteborgare och bemöts både med glädje och respekt oftast.

Det man såg från Kvarnberget på den tiden var kajerna i innerhamnen fulla med mindre lastfartyg som lossade och lastade allt tänkbart i import och export. Järnvägen gick längs kajerna och tog godset till och från fartygen och detta pågick ständigt och ofta även på helgerna. Detta ackompanjerades av ständigt oväsen från Norra Älvstranden där varven gick för högtryck. Det svetsades, bankades och bearbetades fartyg för färdigställande i tid för att varven

Lennart Fougelberg. Foto: Privat

skulle slippa betala förseningsavgift till beställaren och även detta pågick ofta även på helgerna. Allt detta oväsen var ljuv musik i göteborgarnas öron och klagomål hade tett sig närmast löjligt med tanke på att detta väsen gav arbete och inkomster till staden Göteborg och landet Sverige. Idag kan det bli klagomål när ett bullrigt fartyg passerar de lyxiga andelslägenheterna efter Göta Älv

som sedan urminnes tider varit en farled. Älven flyter inte här för att Göteborg ligger här utan staden ligger här för att älven rinner här.

När jag klev in på Sveriges Redareförening och Svensk Sjöfarts Tidning år 1978 så var de stolta göteborgsvarven illa ute och Eriksbergs Varv var stängt. Svensk Sjöfarts Tidnings prenumerationer och annonser från de svenska varven var stora intäkter som nu hotades. Man hade headhuntat mig från GT/GP:s marknadsavdelning och för mig kändes det som ett lyft att bli erbjuden bra villkor med tjänstebil, sju

veckors semester. Jag sa att "nu gäller det att kavla upp ärmarna, så sex veckor räcker".

Sjöfartstidningen upptog större delen av tredje våningen på Avenyn 1 och Redareföreningen nyttjade hela våning två och halva våning ett. Vi var sammanlagt ca 45 personer i organisationen. Sveriges Redareförening var rik och man hade jämte Avenyn 1 ytterligare fyra fastigheter inklusive Sjöfartens Hus (Bachelors Club). Man var även delägare i stuverier och hamnar runt om i Sverige. Denna goda ekonomi genomsyrade hela verksamheten och ingenting var omöjligt om resurser fordrades.

Redareföreningens VD, Jur dr. Nils Grenander höll ett fast grepp i SRF:s verksamhet och på Svensk Sjöfarts Tidning fick jag och Thorsten Rinman sköta vårt och vi hade ambitionen att leva på egna förtjänade pengar

vilket absolut förvånade många och retade några. Grenander höll sig med en stor amerikansk bil vilken en av vaktmästarna fick ställa upp och köra både dagtid och kvällstid, ibland sena kvällar och nätter. Plötsligt skulle bilen säljas då det ej passade sig att Grenander åkte omkring i detta "slagskepp" och VD:s sekreterare ringde mig. "Du Fou-

gelberg lär vara en riktig affärsman har Grenander hört – kan Du hitta en köpare?". Jag satte in en liten annons i GP. Mycket välvårdad Raggabil, välservad och körd som VD-bil från nyskick till nu. Kontorschefen fick ta hand om intressenterna

*"Tog man sina
första steg högst uppe
på Kvarnberget
så fick man hamnen
och sjöfarten
i blodet."*

och jag hörde inte mer. Plötsligt mötte jag Grenander bakom Avenyn och han sa "Tjenare Fougelberg, bra gjort. Vi fick dubbelt betalt mot vad vi förväntade för 'raggarbilen'." Som trettioåring och nyanställd så värmdes detta naturligtvis och VD och jag hade därefter en bra relation vilket ej var alla förunnat. Grenander var annars fruktad i olika sjörättsliga och andra processer där han, i stort sett alltid, vann målen. På kontoret kunde han beställa olika arbeten av en riklig mängd sekreterare och någon gång gick det i baklås varpå sekreterarna utbrast "Detta är omöjligt att genomföra doktorn". "Hm", sa Grenander och tittade stint på sekreteraren. "Omöjligt? Vi gör det ändå."

År 1981 firade Sveriges Redareförening 75 år på Sjöfartens Hus och alla tunga namn i svensk Sjöfart var på plats. Inga politiska

Ballongflygning, en hobby av många. Foto: Lennart Fougelberg

framsteg för sjöfarten kunde noteras och flera rederier hade raderats ut. De äldre närvarande redarna höll tal och överträffade varandra i dystra tal om läget i "vår kära sjöfart". Kvällen gick och till slut blev det väl "to much" för mig som även var lite styrkt av gott vin. Jag klingade i glasets och reste mig upp. Det gick ett hörbart sus genom rummet. "Nu firar vi sjuttiofem års jubileum i Sveriges Redareförening – läget är mycket dåligt och allt kan bara bli bättre. Låt oss se fram emot de hundra åren och skåla för det". Jag fick faktiskt härliga applåder och senare fina kommentarer från flera att det var skönt med min avrundning.

På Svensk Sjöfarts Tidning hade vi naturligtvis en mer avspänd arbetsmiljö än på våningen under. Thorsten och alla vi andra

arbetade ganska hårt i dessa tider. Jag vet inte varifrån Thorsten hade fått tag på den, men han hade en hemsk apmask vilken förmodligen kom från Butterix. Som avkoppling sprang han runt på tidningen och skrämde framförallt damerna. En dag flög något i honom och han tog på masken och skrek "Nu skall Jag skrämma upp damerna i receptionen på Redareföreningen" och han försvann ner för trappan. Det dröjde inte länge innan han moloken återvände med låg svansföring. "Blev dom rädda?", frågade jag. "Hela Redareföreningens styrelse stod i hallen", sa Thorsten uppgivet och försvann in på sitt rum. Masken såg jag nog aldrig till därefter.

Jag hade studerat På Skolan för Bokindustri och även läst Högre Grafiska och var bokälskare. Jag bevakade tidningens ekonomi ingående och Thorsten hade bokidéer varav vi genomförde flera redan på 1980-talet. Jag illustrerade och valde tryckeri och vi hade ett utmärkt annonsorgan i Svensk Sjöfarts Tidning (Sjöfartstidningen). Flera av våra böcker som Ekluten, SMI, Captains Album m.fl. gav tidningen viktigt extra tillskott i kassan. Bokutgivningen ökade i omfattning och det var mycket inspirerande.

I början av år 2000 startade Jag Breakwater Publishing AB ungefär samtidigt som Thorsten gick i pension. För nio år sedan köpte jag loss Breakwater och flyttade med mina duktiga medarbetare till Klippan och där sitter Breakwater fortfarande i ett hus från 1848. Dessa nio år har varit de bästa i mitt yrkesliv.